

Naam: S.B. Klimstra
Datum: 16 januari 2024
Eenheid/Programma: Eenheid Uitvoering Sociaal

Collegevoorstel

Onderwerp	Beëindiging adviesrecht gemeente bij schuldenbewind
Advies Is er een uiterste behandeldatum?	Bespreekstuk 28 januari 2025
Portefeuillehouder	E.J.F.M. van Mierlo
Openbaar	Openbaar
Raadsvoorstel of raadsbrief	Raadsbrief

Toelichting voor de openbare besluitenlijst:

Het college heeft besloten om de deelname aan het Adviesrecht gemeenten bij schuldenbewind (Ags) te beëindigen. Sinds de start in 2021 hebben nagenoeg geen van de adviezen geleid tot beëindiging van het bewind, waardoor verdere deelname op dit moment geen meerwaarde biedt. In 2025 wordt de Wet Adviesrecht gemeenten bij schuldenbewind geëvalueerd. Afhankelijk van de uitkomsten van deze evaluatie en eventuele wetswijzigingen, kan in de toekomst het adviesrecht mogelijk opnieuw gebruikt gaan worden.

Voorgesteld besluit

1. Deelname aan het Adviesrecht gemeenten bij schuldenbewind te beëindigen.
2. De raad te informeren via bijgaande raadsbrief (Raad – 8655).
3. De rechtbank Overijssel te informeren via bijgaande brief (UIT – 24118219).

Inleiding

Per 1 januari 2021 trad het 'Adviesrecht gemeenten bij schuldenbewind' (Wet Adviesrecht, hierna: Ags) in werking: gemeenten mochten vanaf dat moment de rechtbank adviseren of een inwoner het beste geholpen is met voortzetting van het bewind of door een lichtere vorm van gemeentelijke ondersteuning / coaching naar financiële zelfredzaamheid. Het college heeft destijds (B&W - 8231) besloten om gebruik te maken van het Ags. Hierdoor mogen coaches Financiën advies geven aan de rechtbank over (de duur van) het ingezette bewindvoeringstraject.

Na een aantal jaar toepassen van dit instrument is de werkwijze geëvalueerd. Uit de evaluatie is gebleken dat de werkwijze op dit moment arbeidsintensief is en niet het gewenste resultaat oplevert. Het moment van advisering is (wettelijk) ingebouwd op 3 maanden na bewindvoering en geeft daarmee te weinig mogelijkheden om vooraf bij te sturen. Aan de andere kant is het moment te vroeg om al de effecten van bewindvoering te kunnen zien. Dit leidt er toe dat het instrument in de praktijk niet effectief is. Nagenoeg alle adviezen van de coaches Financiën hebben tot nu toe geleid tot voortzetting van het bewind. Het gaat om ruim 180 adviezen, waarbij er in 1 situatie sprake was van

een afwijkend advies. In deze situatie was er overigens sprake van voldoende inkomen, waardoor de betreffende inwoner zelf de kosten van het bewind droeg

Onze ervaringen met het instrument zijn niet uniek. De VNG herkent zich in onze opmerkingen en laat weten dat ze hun bevindingen bij de evaluatie van de wet in de loop van 2025 zullen inbrengen.

Beoogd effect

Stoppen met een werkwijze die niet effectief is gebleken.

Argumenten voor

1.1 Door te stoppen met het Ags komt er tijd beschikbaar voor de coaches Financiën

In plaats van tijd te spenderen aan een werkwijze die niet effectief is, kan in de uitvoering meer tijd worden geïnvesteerd in de preventie van instroom via bijvoorbeeld vroegsignalering. Grip op bewindvoering blijft desondanks een speerpunt. Wij merken dat het bewindsbureau van de Rechtbank Overijssel intensiever is gaan sturen op de kwaliteit van de dienstverlening van bewindvoerders. De bewindvoerders moeten bijvoorbeeld ook aantonen hoe zij actief aan de slag gaan met het (weer) zelfredzaam maken van inwoners die zij begeleiden. Hierover zijn wij ook met de Stadsbank Oost Nederland in gesprek. De Stadsbank is een pilot aan het ontwikkelen die eveneens gericht is op het coachen van inwoners op hun financiële vaardigheden. Wij verwachten dat deze pilot ook gaat bijdragen aan de uitstroom uit budgetbeheer en bewindvoering.

2.1 De raad is bij de start van Ags ook geïnformeerd

Bij de start van het Ags in 2021 is de raad geïnformeerd over de deelname aan het Ags. Om die reden wordt de raad ook geïnformeerd over het beëindigen van deze werkwijze.

3.1 De rechtbank moet worden geïnformeerd over het besluit

Omdat de rechtbank registreert en organiseert dat een gemeente aan het Ags deelneemt, dient de rechtbank Overijssel ook op de hoogte te zijn van het besluit.

Kanttekeningen

1.1 In 2025 wordt de wet geëvalueerd

Een optie is om door te gaan met het Ags. Het argument blijft echter bestaan dat het moment van advisering aan de rechtbank niet logisch is. Het bij aanvang verwachte effect dat we hierdoor in contact komen met bewindvoerders, is maar beperkt realiteit. Veelal vindt de communicatie schriftelijk plaats en aangezien er praktisch geen adviezen tegen de inzet van bewindvoering worden uitgebracht, is het verder in principe niet nodig om met de bewindvoerder in contact te treden over de situatie van de inwoner.

Er kan opnieuw worden deelgenomen aan het Ags wanneer daar voldoende aanleiding voor bestaat. Deze situatie zou kunnen ontstaan als na evaluatie van het Ags gekozen wordt voor een ander moment van advisering en de wetgeving hierop wordt aangepast.

Kosten, opbrengsten en dekking

Binnen de budgetten voor bijzondere bijstand werd rekening gehouden met een kostenpost van 36.000 euro voor deze taak. Dit werd gedekt door de verwachte besparing op de kosten van bewindvoering. Door de beschreven werkwijze is een besparing op deze kosten echter niet mogelijk gebleken. Nu het Ags wordt beëindigd, kan het genoemde budget beschikbaar blijven binnen de bijzondere bijstand.

Uitvoering

Na besluitvorming wordt de brief aan de rechtbank gestuurd.

Er is voor de deelname aan Ags geen aanvullende personele capaciteit ingezet. Vanwege het stoppen van deze werkwijze is het niet meer nodig het mandaat voor deze taak aan de coaches Financiën te verstrekken. Het mandaatregister kan daarom op dit punt bij de eerstvolgende revisie worden gewijzigd.

Bijlagen

- Raadsbrief (Raad – 8655))
 - Brief aan rechtbank Overijssel (UIT - 24118219)
-

Procesinformatie

Intern overleg

Dit voorstel is besproken in het MT US.

Afstemming met portefeuillehouder

Dit voorstel is afgestemd met wethouder Van Mierlo.

Directie-advies

B&W voorstel standaard

Communicatie over het besluit

Regulier